

Turun Moision koulun 5B-luokan opettaja Ville Tuominen viritteli päivänavauksessaan keskustelua uudenvuodenlupauksista.

Moision koulun päivä alkoi uudenvuodenlupauksilla

Turun Sanomat
Yksi tapa ei ole muuttunut. Kun opettaja **Ville Tuominen** astuu luokkaansa Moision koulussa Turussa, 5B-luokan oppilaat nousivat pulpettiensa viereen.
-Hyvää huomenta. Istukaa olkaa hyvät, Tuominen aloittaa.
Ryhdykkään alun jälkeen oppilaat hiljentyvät kuuntelemaan päivänavausta - mutta vain hetkeksi. Moisiassa päivänaukset pitää kukin opettaja omassa luokassaan.

ja useimmiten ne ovat luonteeltaan keskustelevia.
Tuominen kysyy, moniko on uudenvuoden aattona valunut tänä. Neljä kättä nousee ylös. Entä mitä sulalle tilalle tehdään?
-Se heitetään veteen, **Elias Rantamäki** tietää.
Ennustuksista siirrytään uudenvuodenlupauksiin. Tuominen pyytää oppilaita kirjoittamaan paperikille yhden lupauksen, joka liittyy koulun. Lupaus ei saa olla liian vaikea eikä liian helppo.

-Tehkää semmoinen lupaus, johon voisi itse pystyä.
Kohta kymmenen päästä on kumartunut paperiensa puoleen. Lupaukset kerätään isoon kirjekuoreen, joka on tarkoitus avata vasta vuoden lopuksi.
Aamunavaus on päättynyt, mutta ennen oppituntia viidesluokkalaisten ennättävät kertoa miehitteään päivänavauksista. **Seurakunnan työntekijöiden kuukausittain pitämät aamunavaukset eivät ole 5B-luokan suosiossa.**

-Kun siellä vain istutaan ja puhutaan, perustelee **Kasper Huhtala**.
-Jos siellä luetaan jotain Raamattua, niin sitä ei jaksu kuunnella, sanoo **Tuulia Antikainen**.
Aamunavaukset paransivat kouluisten mielestä lyhentämällä ja lisäämällä väliin musiikkia tai esityksiä. Takarivistä pitäisi myös nähdä.
-Ja ettei jankuteta niitä samoja asioita. **Elias Rantamäki** painottaa.

Kommentti

Heli Peltoniemi

Keskusradio vai keskustelu

Lakipykälä määrää, että koulupäivä on aloitettava päivänavauksella. Asetus ei kerro miten.
Kansakoulussa päivän polkaisivat käyntiin urkuharmonia ja Raamatun kertomukset. Joissain kouluissa oli aamuhartausta varten erityinen tila nimeltä "rukousaula". Sinne kuljettiin parijonossa kuuntelemaan liian pitkää puhetta. Aina joku pyöryi.
Myöhemmin muotiin tuli keskusradio. Omillekin tärykalvoilleni on aikanaan valutettu valmiiksi muotoiltuja mielelmiä. *Opettaja*-lehden otteita, vuotuisjuhlin soveltuvaa runoutta ja hengellisiä aasinsiltoja vähintään lakisäätien provokatiiviksi tarkoitettuun musiikkiin.

Keskusradiot kaikuvat kouluissa edelleen, mutta yhä useammin päivänavauksen pitää opettaja omassa luokassaan harkintansa mukaan. Se voi tarkoittaa sitä, että päivänavaus jää kokonaan pitämättä. Toisaalta oman porukan kesken luokissa voi syntyä myös aitoa keskustelua oppilaiden tärkeiksi kokemista aiheista.
Jos vuodessa on 190 koulupäivää ja päivänavaus kestää viisi minuuttia, kertyy pakollista kuunneltavaa tai ajankoh-taista juteltavaa tuntikaupalla.
Koulut saavat itse päättää, onko päivänavaus tyhjä rituaali ja haaskattua aikaa, vai onko se mahdollisuus jonkin yhteisen luomiseen.

heli.peltoniemi@ts.fi

suosituin toisenlainen lahja

Helsinki (STT)
Suomalaiset antoivat viime vuonna noin 1,4 miljoonalla eurolla Kirkon Ulkomaanavun toisenlaisia lahjoja. Viime vuoden suosituin lahja oli edellisvuoden tapaan koulupuku, joita annettiin lähes 10 000 kappaletta.

Rahallisesti eniten lahjoitettiin Naisten Pankkiin, joka on Kirkon Ulkomaanavun hallinnoima rahasto.

Lahjan tarkoituksena on, että naiset voivat saada Naisten Pankista lainan, joka turvaa itsenäisen toimeentulon. Myös vuohi oli yhä suosittu lahja.

Toisenlainen lahja säilytti suosionsa, sillä lahjoja annettiin yhtä suurella summalla kuin vuotta aiemmin.

Nykypäivän eläkeläiset liikkuvat vähemmän

Helsinki (STT)
Nykypäivän eläkeläiset selvytyvät arjen rutineista aiempia eläkeläisiäkin luokkia paremmin. Näin on siitä huolimatta, että liikunnan harrastaminen on vähentynyt, ilmenee Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen eläkeikäisen väestön terveystutkimuksesta.

Ainakin neljä kertaa viikossa ja vähintään puoli tuntia ulkona kävelevien miesten osuus on pienentynyt seuranta vuosien aikana. Naiset kävelevät saman verran kuin ennenkin.

Eläkeläiset syövät nykyisin entistä terveellisemmin, mutta käyttävät alkoholia aiempaa runsaammin.

TS / Mielip k ts.mielip te t @ ts.fi

Uskonnollisuus vähentynyt

Osassa Turun kouluja seurakunnan työntekijät pitävät päivänavauksia viikoittain, mutta monessa koulussa vain kuukausittain tai harvemmin.
-Wäinö Aaltonen koulussa päivänavaukset pidetään luokissa oman opettajan johdolla. Seurakunnan työntekijän päivänavaus kuunnellaan kerran kuussa

-Päivänavaus on hiljainen yhteinen hetki, rauhallinen startti aamuun. Homma on muuttunut valtavasti. Uskonnollinen klangi on vähentynyt, nehan olivat aamuhartauksia ennen, kertoo Wäinö Aaltonen koulun rehtori **Jarmo Salo**.
-Turun koulujen oppilaita 70 prosenttia on evankelisluterilaisia, muut muiden uskontojen edustajia tai uskonnottomia. Kouluissa halutaan välttää

uskonnollisia konflikteja, Turun koulutoimenjohtaja **Timo Jalonen** sanoo.
Muihin uskontokuntiin kuuluvat ja uskonnottomat voivat saada evankelisluterilaisista päivänavauksista vapaatuksen, ja heille on järjestettävä sen ajaksi muuta ohjelmaa.
Rukous on se kriteeri. Yksi virsi ei vielä tee päivänavauksesta uskonnollista, Jalonen linjaa.

Muoto muuttunut

Vuoteen 1999 asti perusopetusasetus määräsi, että päivänavauksen tuli "myönteisellä tavalla liittyä koulussa annettavaan uskonnolliseen ja eettiseen kasvatukseen". Nykyisin sisältöä ei määritellä mitenkään.
-Minusta se ei vielä ole päivänavaus, että opettaja esimerkiksi toivottaa oppilaat tervetul-

leeksi. Kyllä siinä täytyy käsitellä jotakin yhteistä asiaa, opetusneuvos **Pekka Iivonen** sanoo.
Turun koulutoimenjohtajan mukaan eettisten kysymysten käsitteleminen kouluissa on tärkeää, mutta päivänavaukset eivät välttämättä ole paras kanava.
-Jos asetusta muutettaisiin niin, että päivänavaus jäisi pois, en usko että moni olisi siitä huolissaan, Jalonen toteaa.
Tampereen ja Helsingin pe-

rusopetuksen johtajat ovat samoilla linjoilla.
-Aika on ajanut tästä sää-döksestä kauan sitten oh, Tampereen perusopetuksen johtaja **Hannu Suoniemi** sanoo.
-Viikoittainen päivänavaus voisi riittää. Päivänavauksella on kuitenkin suuri yhteisöllisyttä lisäävä vaikutus, jos sen muotoa kehitetään, sanoo perusopetuslinjan johtaja **Outi Salo** Helsingin opetusvirastosta.

Turkulaisten koululaisten omat lomtat lisääntyneet

Turun Sanomat
TONI LEHTINEN
Peruskoululaisten yhä määrätty lomat ovat lisääntyneet talous-taantuman jälkeen. Näin kertoo Luulavuoren koulun rehtori **Hannele Mustonen**.
-Lomapyynnöt vähenivät tuossa puolitoista vuotta sitten, mutta nyt niiden määrä

on kasvussa. Tämän vuoden puolella pöydälläni on tullut jo viitosen kappaletta anomuksia, Mustonen kertoo.
Perusopetuksien mukaan oppilaita tulee osallistua perusopetukseen. Pitämiä poissaoloja varten oppilas tarvitsee aina rehtorin luvan. Turun Sanomien juttutaimien turkulaiskoulujen rehtoreiden mukaan loma-ano-

muksesta tulee runsaasti vuoden alkuvuokausina.
-Aika usein lomaa pyydetään viikkoa ennen hiihtolomaa tai viikko sen jälkeen, rehtori **Markku Sirén** Turun lyseon koulusta sanoo.
Turun kaupungin perusopetuksen tulosaluejohtaja **Outi Rinteen** mukaan kaupunki haluaa, että lasten lomat pidetään

ensisijaisesti loma-aikoina.
-Jos perhe haluaa pitää lomansa eri aikaan, on vanhempien vastuulla, että lapsi pysyy mukana opetusrytmisissä, Rinteen painottaa.
Kaikki anomukset hyväksytään
Suurin osa rehtoreista suhtuu

viikon lomiin myönteisesti. Esimerkiksi Luulavuoren koulun Mustonen ja Samppalinnan koulun **Jorma Kauppi** puhuvat jatkuvan oppimisen tarpeesta.
-Oppimista tapahtuu joka paikassa. Matkalla lapsi oppii uudesta kulttuurista tai oppii toimimaan oudossa ympäristössä, Kauppi toteaa.

Kaikki rehtorit eivät suhtaudu myönteisesti omiin lomiin.
-Koululaisten omista lomista pitäisi puhua laajemminkin, sillä koulu on lapsen työpaikka. Vaikka vanhempien tulisi huolehtia lomaviikon oppimisesta, tämä vaatimus toteutuu vain todella harvoin, Sirén ärähtää.

Rehtoreilla on oikeus evätä koululaisten loma anomus. Mahdollisuus on vain teoreettinen, sillä yksikään rehtoreista ei ollut evännyt yhtään anomusta.
-Sihän olisi epätasaarvoista, jos toiset pääsisivät ylimääräiselle lomalle, mutta joku taas ei. Klassikon koulun rehtori **Timo Kouki** sanoo.

KÄÄNNÄ